

Житлове кредитування має стати довгостроковим і доступним для громадян України, але щоби зростання попиту на житло не призвело тільки до необґрунтованого підвищення цін, слід забезпечити конкурентні умови для житлового будівництва.

Іпотека повинна стати доступним способом вирішення житлової проблеми для людей з середніми статками.

Література:

1. Цивільний кодекс України, електронний ресурс <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

2. Закон України «Про іпотеку», електронний ресурс <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/898-15>.

3. Закон України «Про заставу», електронний ресурс <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>.

4. Закон України «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати», електронний ресурс <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/979-15>.

НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ ВІДПОВІДНО ДО ДОСВІДУ ПРОВІДНИХ КРАЇН

Колобов Л.В.

начальник юридичного відділу

Луганський національний аграрний університет

У своїх рішеннях Європейський суду з прав людини неодноразово зазначав, що право на доступ до суду включає право на своєчасне виконання рішення (п. 66 рішення від 28.07.1999 року у справі «Імобіліаре Саффі проти Італії», пп. 46-47 рішення від 27.07.2004 року у справі «Ромашов проти України», пп. 25-32 рішення від 20.09.2005 року у справі «Трихліб проти України», пп. 22-23 рішення від 13.12.2005 року у справі «Анацький проти України»).

Згідно сталої практики Європейського суду з прав людини право на виконання рішення, яке виніс суд є невід'ємною частиною закріпленого ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод «права на суд», тобто права на справедливий і публічний розгляд справи упродовж розумного строку незалежним та безстороннім судом, встановленим законом, при визначенні цивільних прав і обов'язків особи, а ефективний захист сторони у справі, а отже і відновлення справедливості, передбачає зобов'язання адміністративних органів виконувати судові рішення (п. 41 рішення від 19.03.1997 року у справі «Горнсбі проти Греції»).

Виконавче провадження є однією з найважливіших гарантій законності і покликане забезпечити своєчасну та якісну реалізацію рішень, прийнятих

судами або уповноваженим органом. Значущість виконавчого провадження полягає в тому, що воно є завершальною стадією судового процесу. Його мета – забезпечити виконання закону, який захищає права фізичних і юридичних осіб, власність, навколишнє середовище, моральність, гарантує громадську безпеку та визначає порядок здійснення державної влади.

Примусове виконання рішень суду, правових та інших органів влади є важливим складовим елементом захисту прав громадян й організацій. Неналежне забезпечення примусового виконання нерідко зводить нанівець роботу суду або іншого органу (посадової особи) із розгляду та вирішення конкретної справи. Зростає потреба в оцінюванні ролі правових важелів у контексті забезпечення ефективності примусового виконання рішень судів або уповноважених органів.

Виконавче провадження, як один з пріоритетних напрямків цивільного права, вимагає реформування, та наближення до стандартів європейської правової сім'ї.

Примусове виконання судових рішень покладено на Державну виконавчу службу, відповідно, безпосередні дії з примусового виконання рішення суду та уповноваженого органу здійснюють державні або приватні виконавці на підставі виконавчих документів.

Проте все частіше можливо почути про те, що діюча система виконання судових рішень є недосконалою та неефективною.

Вдосконалення виконавчого провадження передбачає, з одного боку, розв'язання проблем адаптації до вимог Європейського Союзу організаційних структур Державної виконавчої служби України, а з іншого – закріплення і вирішення завдань, пов'язаних із захистом прав людини та інтересів держави.

Існує потреба теоретично осмислити і практично забезпечити з правового боку виконавче провадження, щоб одержати нові наукові знання й методологічні підходи, здатні забезпечити оптимізацію правового статусу державних органів, які провадять діяльність у зазначеній сфері.

Актуальним досі є вдосконалення захисту прав сторін при здійсненні виконавчого провадження та їх адаптації до національних і міжнародних стандартів.

Згідно зі статистичними даними в Україні станом на 01.01.2017 року підлягало виконанню 4947828 виконавчих проваджень на суму 695 864 167 747,00 грн., було завершено 2756174 на суму 274 968 619 758,00 грн., з них фактично виконано 893610 виконавчих проваджень на суму 13 173 458 358,00 грн.

По Харківській області підлягало виконанню 309583 виконавчих проваджень на суму 11 593 944 320,00 грн., було завершено 150737 на суму 3 295 025 399,00 грн., з них фактично виконано 57383 виконавчих проваджень на суму 434 472 530,00 грн.

Вказані показники, безумовно, дозволяють зробити висновок про складну і не результативну ситуацію, що склалась у сфері примусового виконання, причини якої можна звести до неефективності правових, організаційних і економічних механізмів організації виконавчого виробництва і в цілому юридичної інфраструктури України.

У зв'язку з цим, в умовах сучасного процесу інтеграції суспільства, все більший інтерес становить вивчення досвіду зарубіжних держав в сфері виконавчого провадження. Це дозволяє виявити різні способи вирішення соціально-значимих питань і налагодити шляхи їх вирішення відповідно до України.

Так, у США виконавче провадження на федеральному рівні регулюється Федеральними правилами цивільного судочинства (The Federal Rules of Civil Procedure). Процедура виконавчого провадження базується на законодавчих актах штатів і правила цивільного судочинства конкретного штату. Виконання базується на практиці і процедурі того штату, в якому діє федеральний окружний суд.

Згідно до якого відповідна посадова особа штату (співробітник маршальської служби) накладає арешт на майно боржника, якого повинно бути достатньо для задоволення вимог стягувача і покриття необхідних витрат, що виникли при виконанні цього рішення. Один із способів вилучення боргу в США – накладення стягнення на майно боржника, яке знаходиться у третіх осіб (garnishment), зокрема, на заробітну плату. Виконавчий лист вручається наймачеві, який зобов'язується відраховувати певний відсоток заробітної плати до повного погашення боргу. Якщо боржник зберігає грошові кошти на рахунку в банку, виконавчий лист надсилається туди з метою їх арешту і задоволення вимог стягувача, згідно черговості винесення судових рішень і певної кваліфікації.

Крім того, у аспекті позасудового виконання судових рішень, практикується такий метод боротьби з неплатниками як повідомлення про неплатіж боржника до агентства за кредитними відомостями, що слугуватиме перешкодою для отримання кредитної картки або кредиту [5, с. 49].

Досить популярним заходом боротьби з неплатниками є вилучення водійських прав, а так само ліцензій на різні види діяльності. Такі заходи, наприклад, застосовуються у США і Канаді.

У Англії процесуальне право встановлює строк, протягом якого боржник повинен виконати рішення суду, так і термін дії самого виконавчого документа. Термін виконання може бути вказаний у судовому рішенні або наказі або не передбачений зовсім, що спричиняє за собою різницю в порядку пред'явлення виконавчого документа до виконання. Якщо судові рішення або наказ вимагають, щоб боржник здійснив певну дію (mandatory order), то в тексті рішення або наказу має бути зазначено термін, протягом якого запропоновані дії обов'язкові до скоєння. Цей строк відраховується з моменту вручення боржникові копії судового рішення або з іншого визначеного судом моменту [3, с. 60].

Також, існує практика накладання обмеження на залишення житла. В разі винесення суддею наказу по вищевказаному обмеженню особа, яка ухиляється від виконання покладених на нього обов'язків, зобов'язана залишатися у встановленому місці визначений період часу.

У Франції виконавче провадження реалізується не тільки судовими виконавцями, але і генеральними прокурорами, командирами і офіцерами

поліції. Хоча основна роль належить судовим виконавцям. Їх правовий статус поєднує у собі елементи незалежного практикуючої особи і державного службовця.

Елементи французької моделі використані у Бельгії, Польщі, Литві, де переважає приватна форма виконання рішень.

У Німеччині правила виконавчого провадження зосереджені в п'яти розділах восьмої книги Цивільного кодексу ФРН, він містить загальні положення виконавчого виробництва, види виконавчого провадження; у другому розділі регулюється примусове стягнення на грошові суми боржника, інше рухоме майно, потім правила звернення стягнення на інші майнові права боржника і т. д. Саме виконавче провадження здійснюють реєстратори суду, у яких є спеціальний сертифікат, що дає їм право виконувати рішення суду [4, с. 31].

У Ізраїлі служба виконавців знаходиться при магістратських судах. Її очолює директор, який є суддею або реєстратором. Йому підпорядковуються виконавці, які призначаються на посаду міністром юстиції.

У Греції до основних органів виконавчої служби відносяться виконавець та нотаріус, до функцій якого входить виконання судових рішень про стягнення грошових коштів. Такий нотаріус називається клерком публічного аукціону, і тільки він має право проводити публічний аукціон [6].

У Фінляндії виконавчий процес здійснюється на основі інформаційної системи стягнень, підтримуваної за допомогою автоматичної обробки даних, що у свою чергу полегшує і прискорює процес примусового виконання та забезпечує доступ до інформаційних даних в стосовно боржника [7].

Таким чином, на сьогоднішній день немає точної процедури як змусити боржника платити по рахункам. Як показує практика, платники усіляко ухиляються від виконання своїх обов'язків щодо виконання судових рішень, незважаючи на зусилля державних виконавців, що застосовують увесь наявний комплекс заходів примусового характеру, який включає: перевірку майнового становища боржника, розшук і арешт рахунків (в тому числі і валютних) боржника у кредитних установах, заборона на виїзд боржника за межі України і т.д.

Отже, можна з упевненістю говорити про необхідність реформування вітчизняного виконавчого провадження, оскільки низький рівень виконання рішень судів та уповноважених органів завдає серйозної шкоди судовій системі цілому, а так само порушує права громадян та підприємств, що виступають у виконавчому провадженні у якості стягувача.

Однак, проводячи реформування системи виконавчого провадження, використовуючи досвід зарубіжних країн, слід враховувати, що нові положення повинні бути максимально скореговані з урахуванням загальносвітової практики і межі міжнародного права. Тільки в цьому випадку Україна може виступати як гідний партнер на арені міжнародних відносин.

Література:

1. Азімов Ч.Н. Виконання зобов'язань / Ч.Н. Азімов // Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко та ін. – К. : Українська

енциклопедія, 1998—. – Т. 1 : (А – Г). – 1998. – 789 с.; Баулін Ю.В. Виконання наказу чи розпорядження / Ю.В. Баулін // Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко та ін. – К. : Українська енциклопедія, 1998—. – Т. 1 : (А – Г). – 1998. – 789 с.; Васильєв А.С. Виконання управлінських рішень / А.С. Васильєв // Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко та ін. – К. : Українська енциклопедія, 1998—. – Т. 1 : (А – Г). – 1998. – 789 с.; Євінгов В.І. Виконання судових рішень у міжнародному праві / В.І. Євінгов // Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко та ін. – К. : Українська енциклопедія, 1998—. – Т. 1 : (А – Г). – 1998. – 789 с.; Штефан М.Й. Виконавче провадження / М.Й. Штефан // Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко та ін. – К. : Українська енциклопедія, 1998—. – Т. 1 : (А – Г). – 1998. – 789 с.

2. Верба О. Повноваження суду та інших органів на стадії примусового виконання рішень за законодавством Німеччини / О. Верба // Вісник Львівськ. ун-ту. Серія юридична. – 2008. – Вип. 46. – С. 103-111.

3. Гладишев С. В. Виконавче провадження Англії. – М., 2002. – С. 60 і ін.

4. Давтян А. Р. Цивільне процесуальне право Німеччини. – М., 2000. – С. 31.

5. Новосельцев Е. В. Специфіка виконавчого провадження в США // Бюл. служби доль. приставів Міністерства юстиції Російської Федерації. 2001. – № 1. – С. 49.

6. Особливості стягнення аліментів. 26 серпня 2011 [Електронний ресурс]. – URL: http://www.fssprus.ru/inter_razdel 26.

7. Сазанов С.В. Організація структури органів примусового виконання Фінляндської Республіки [Електронний ресурс] / С.В. Сазанов, І.Ю. Морілева // Юридичний мир. – 2010. – № 5. – Режим доступу : http://fssprus.ru/files/in_an_fin_struktura_20118251857.pdf.

ПОНЯТТЯ МАТЕРИНСТВА І БАТЬКІВСТВА. РЕПРОДУКТИВНІ ПРАВА ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Коноваленко Д.В.

студентка

Миколаївський інститут права

Національного університету «Одеська юридична академія»

Задля поглиблення теоретичних аспектів та конкретизації певних знань у сфері цивільного, сімейного та цивільно-процесуального права є актуальним дослідження саме понять материнства і батьківства, а також визначення репродуктивних прав фізичної особи.

На сьогодні поняття материнства і батьківства тлумачаться в декількох аспектах та мають декілька підходів до їх розуміння. Через ці поняття суб'єкт правовідносин усвідомлює цілий комплекс прав та обов'язків батька, матері та